

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКСКУРСОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки РВО Магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 242 Туризм
(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.геол.н., доцент Боруцька Ю. З.

Обговорено та рекомендовано
до затвердження Вченою радою
факультету землевпорядкування
та туризму,
методичною комісією факультету
Протокол № 2 від 6 вересня 2022 року

2022 рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Екскурсологія» складена для підготовки здобувачів вищої освіти РВО Магістр спеціальності 242 Туризм.

Предметом вивчення дисципліни є методичні, психологічні та педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Екскурсологія» є формування у здобувачів вищої освіти комплексної системи теоретичних знань, практичних умінь і гнучких навичок для планування, організації та реалізації усіх видів екскурсійної діяльності у контексті розробки та проведення екскурсій, здійснення високопрофесійного екскурсійного супроводу та обслуговування туристів, застосовуючи різні методики екскурсійного процесу як елементи професійної майстерності екскурсовода.

Завданнями курсу є:

- ознайомлення здобувачів освіти з категорійно-термінологічним апаратом екскурсології;
- з'ясування поняття «екскурсія» та видів екскурсійних послуг туристичних підприємств;
- дослідження характерних особливостей та загальних вимог щодо екскурсійного продукту;
- аналіз особливих елементів екскурсійної діяльності: педагогіки, психології та логіки;
- поглиблення уяви щодо організаційних принципів екскурсійної роботи;
- характеристика нормативно-правових і програмних документів загальнодержавного рівня, які регулюють екскурсійну діяльність;
- встановлення існуючих систем державного регулювання туристично-екскурсійної діяльності у різних країнах світу;
- засвоєння технології та технологічних етапів створення нової екскурсії;
- формування професійних, організаторських, комунікативних, аналітичних здібностей і майстерності екскурсовода;
- прогнозування шляхів розвитку екскурсійної справи як складової туристичного продукту;
- розуміння важливості інновацій в організації туристично-екскурсійної діяльності в Україні та світі;
- усвідомлення важливої ролі «hard skills» і «soft skills» у професійній діяльності гідів та екскурсоводів.

Вимоги до знань і умінь

В результаті вивчення дисципліни «Екскурсологія» здобувачі освіти повинні *знати*:

- основний категорійно-термінологічний апарат навчальної дисципліни «Екскурсологія»;
- зміст поняття «екскурсія» та види екскурсійних послуг туристичних підприємств;
- характерні особливості та загальні вимоги щодо екскурсійного продукту;
- особливі педагогічні, психологічні, логічні елементи екскурсійної

діяльності;

- організаційні принципи екскурсійної роботи;
- особливості технології та технологічні етапи створення нової екскурсії;
- методика та техніку проведених екскурсій;
- вимоги до професійних навиків екскурсовода та шляхи підвищення його

майстерності.

Вміти:

- застосовувати на практиці професійну термінологію, засвоєну під час курсу «Екскурсологія»;
- використовувати елементи педагогіки, психології, логіки в екскурсійній діяльності;
- обґрунтовувати своє бачення за допомогою словесних, наочних і практичних методів роботи з екскурсантами;
- аналізувати нормативно-правову документацію у контексті екскурсійної роботи;
- створювати (проектувати) нові маршрути-екскурсії;
- визначати екскурсійні об'єкти, володіючи інформацією про природні, історико-культурні, інфраструктурні туристично-рекреаційні ресурси;
- втілювати невербальні засоби комунікації в екскурсіях;
- диференційовано підходити до екскурсійного обслуговування, особливо у випадку роботи з інклюзивними (маломобільними) групами туристів;
- запроваджувати інноваційні форми, методи, ІТ-технології в екскурсійній роботі.

Компетенції, набуті за результатами вивчення дисципліни

За результатами вивчення дисципліни «Екскурсологія» здобувачами спеціальності 242 Туризм будуть набуті загальні та фахові компетенції, а також програмні результати навчання відповідно до освітньої програми підготовки, зокрема:

Перелік обов'язкових компетентностей	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності. ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації. СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації. СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду. СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку
--

Програмні результати навчання

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (анотація)

Тема 1. Екскурсологія – як наука, її зміст і основна термінологія

Екскурсологія – як туризмологічна наука. Об'єкт, предмет, завдання, функції та міждисциплінарні зв'язки в екскурсології. Екскурсійна теорія, екскурсійна методика, екскурсійна практика й історія розвитку екскурсійної діяльності в екскурсології. Стан і перспективи розвитку екскурсійної справи у світі й Україні.

Тема 2. Поняття «екскурсія» та види екскурсійних послуг туристичних підприємств

Сутність екскурсії, як самостійної форми туристичних послуг. Особливості екскурсійного продукту. Загальні вимоги до екскурсійних послуг (відповідність призначенню, точність і своєчасність виконання, комплексність, етичність обслуговуючого персоналу, комфортність, естетичність, ергономічність). Класифікація екскурсій за основними ознаками: за складом учасників, тривалістю, способом пересування, тематикою, місцем та формою проведення. Екскурсійний процес і екскурсійний метод.

Тема 3. Особливі елементи екскурсійної діяльності

Елементи педагогіки в екскурсійній діяльності: педагогічна техніка, конструктивний, організаторський, комунікативний і пізнавальний компоненти діяльності. Елементи психології в екскурсійній діяльності: психічний стан, відчуття, сприйняття, настанови, психологічний клімат, уявлення, мислення, поняття, пам'ять, увага, уява, емоції на екскурсії. Елементи логіки в екскурсійній діяльності: закон тотожності, закон несуперечності, закон виключення третього, закон достатньої підстави.

Тема 4. Організація екскурсійної роботи

Державний рівень організації екскурсійної діяльності. Характеристика нормативно-правових і програмних документів загальнодержавного рівня, які регулюють екскурсійну діяльність. Характеристика існуючих систем державного

регулювання туристично-екскурсійної діяльності у різних країнах світу. Сертифікація екскурсійної діяльності у туризмі. Ліцензування й податкове регулювання екскурсійно-туристичної діяльності.

Тема 5. Технологія та технологічні етапи створення нової екскурсії

1-ий етап – визначення мети й завдань екскурсії. 2-ий етап – вибір теми екскурсії. 3-ий етап – відбір літератури, складання бібліографії та визначення інших джерел екскурсійного матеріалу. 4-ий етап – відбір і вивчення екскурсійних об'єктів. 5-ий етап – складання маршруту екскурсії. 6-ий етап – об'їзд (обхід) маршруту. 7-ий етап – підготовка контрольного тексту екскурсії. 8-ий етап – комплектування «портфеля екскурсовода». 9-ий етап – визначення методичних прийомів і техніки ведення екскурсії. 10-ий етап – складання методичної розробки. 11-ий етап – складання індивідуального тексту. 12-ий етап – затвердження екскурсії.

Тема 6. Методичні прийоми та техніка проведення екскурсій

Методичні прийоми показу в екскурсії. Методичні прийоми розповіді. Особливі методичні прийоми. Техніка ведення екскурсії (перевірка документації, знайомство екскурсовода з групою, розміщення групи біля об'єктів, вихід й повернення екскурсантів в автобус, пересування екскурсантів, місце екскурсовода, дотримання часу, відведеного на екскурсію загалом і розкриття окремих підтем, техніка проведення розповіді під час руху транспорту, відповіді на запитання екскурсантів, паузи в екскурсії, техніка використання «портфеля екскурсовода»).

Тема 7. Професійні навички та майстерність екскурсовода

Професійні вимоги до екскурсовода. Підготовка екскурсовода (загальні теми, спеціалізовані теми, практична підготовка, шляхи підвищення професійної майстерності). Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування. Особливості проведення різних видів екскурсій (міських оглядових екскурсій, історичних, військово-історичних, архітектурно-містобудівних, літературних, мистецтвознавчих, природознавчих, виробничих, музейних, краєзнавчих, замських, релігійних).

Тема 8. Інноваційні аспекти та підходи до організації туристично-екскурсійної діяльності в Україні та світі

Загальна характеристика та розвиток інновацій в туристично-екскурсійній діяльності. Організація підготовки інноваційного екскурсійного продукту. Особливості проведення екскурсій з використанням нових форм, методів, ІТ-технологій. Роль «hard skills» і «soft skills» у професійній діяльності гідів та екскурсоводів.

Дисципліна вивчається загальним обсягом 4 кредити (120 годин, з яких 64 години аудиторних занять - 32 години лекцій і 32 години практичних занять; 56 годин відводиться на самостійну роботу). Передбачено 4 тижневих аудиторних години для денної форми навчання. Завершується курс здачею заліку.

3. Методичне забезпечення

1. Боруцька Ю. З. Екскурсологія : методичні рекомендації для виконання практичних робіт студентами факультету землевпорядкування та туризму спеціальності 242 Туризм РВО Магістр. Львів : Львівський національний аграрний університет, 2021. 35 с.

2. Боруцька Ю. З. Екскурсологія : методичні рекомендації для самостійного вивчення курсу, виконання контрольних робіт та навчально-аудиторної роботи студентами Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти спеціальності 242 Туризм РВО Магістр. Львів : Львівський національний університет природокористування, 2022. 76 с.

3. Боруцька Ю. З. Практикум із методики створення еколого-туристичних стежок і маршрутів (з елементами сільського зеленого туризму) : навч.-метод. посіб. Екологічний коледж Львівського національного аграрного університету. Львів, 2020. 166 с.

4. Започаткування власної справи у сільському зеленому туризмі (сільська гостинність) : орієнтовна програма для початківців і підприємців / Т. П. Кальна-Дубінюк та ін. Науково-методичний центр ВФПО, 2020р. 26 с.

4. Перелік використаних і рекомендованих літературних джерел, нормативно-правових актів, інформаційних ресурсів

Основні літературні джерела

1. Бабарицька В. К., Короткова А. Я., Малиновська О. Ю. Екскурсознавство і музеєзнавство : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2007. 464с.

2. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 489 с.

3. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.

4. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. К. : Центр учб. л-ри, 2013. 178 с.

5. Гуменюк Г. М. Екскурсологія: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2018. 82 с.

6. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посіб. / В. К. Федорченко, та ін. К. : Кондор, 2010. 166 с.

7. Леоненко Н. А. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2019. 167 с.

8. Мальська М. П. Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.

9. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навч.- метод. посіб. Одеса : Астропринт, 2011. 216 с.

10. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.

11. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.

12. Словник-довідник: туризм і природно-рекреаційний потенціал /

Грановська В. Г., Морозов О. В., Крикунова В. М., Морозова О. С. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 108 с.

Додаткові літературні джерела

1. Боруцька Ю., Крупа О., Стойко Н. Шляхи еволюції агротуристичних кластерів як перспективного напряму розвитку туристичної сфери та сільського господарства. *Аграрна економіка*. 2021. Т. 14. №3-4. С. 64-73
2. Боруцька Ю. З., Дудяк Р. П., Бугіль С. Я. Формування екосвідомості студентської молоді крізь призму екологізації туризму. *Екологічні науки : науково-практичний журнал* / Головний редактор О.І. Бондар. К. : ДЕА, 2020. № 6 (33). С.138–144.
3. Боруцька Ю. З., Живко З. Б., Прокопишин О. С., Лесик І. І. Особливості рельєфу басейну ріки Стрий та їх вплив на економіку регіону. *Socio-economic and management concepts: collective monograph*. Boston : Primedia eLaunch, 2021. P. 533-540 (660 p). Available at : DOI- 10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.I <https://isg-konf.com/uk/socio-economic-and-management-concepts-ua/>.
4. Боруцька Ю., Крупа О. Теоретично-практичні аспекти проєктування екологічних стежок на землях рекреаційного призначення. *Використання й охорона земельних ресурсів: актуальні питання науки та практики* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 3 березня 2022 року. Львів, 2022. С. 8–10.
5. Боруцька Ю. З. Нівелювання освітнього теоретично-практичного бар'єру у системі «екологічна свідомість-екологічний туризм». *Філософсько-психологічні аспекти духовності сталого розвитку людства* : зб. тез VII Міжнар. наук.-практ. конф., 20 квітня 2022 р. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 32-36.
6. Боруцька Ю. З. Сільський зелений туризм – як один із особливих різновидів альтернативного туризму та рекреації в Україні. Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації : IX Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : Київський національний університет культури і мистецтв», 14-15 квітня 2022 р. С. 82-86.
7. Боруцька Ю. З., Стойко Н. Є. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму на заповідних територіях України. *Актуальні проблеми формальної і неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи* : зб. тез доп. I Міжнар. Інтернет-конф. (м. Харків, 26 лютого 2021 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. С. 21–24.
8. Боруцька Ю. З., Рибак С. Б. Роль природних ресурсів Західного регіону України щодо розвитку туристично-рекреаційного потенціалу та курортної справи. *Topical issues of modern science, society and education* : the 2 nd International scientific and practical conference (September 5-7, 2021). SPC «Sci-conf.com.ua», Kharkiv, Ukraine. 2021. P. 266–272.
9. Боруцька Ю. З., Рибак С. Б. Важливість природної та історико-культурної туристичної спадщини у процесі розвитку сільського зеленого туризму. *Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: літні диспути* : тези доп. III Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф., 11-12 серпня 2021 р. Дніпро, Україна, 2021. С. 254–256.
10. Боруцька Ю. З., Рибак С. Б. Туристичні ресурси та природно-заповідний фонд Самбірського району в Українських Карпатах. *Інноваційні наукові*

дослідження в науці та практиці : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 11 серпня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. С. 6–9.

11. Боруцька Ю. З., Дудяк Р. П. Особливості туристично-екскурсійного потенціалу регіонів України (на прикладі Одеської області). *The XI International Science Conference «Theoretical approaches of Fundamental Sciences. Theory, Practice and prospects»*, April 26-28, 2021, Geneva, Switzerland. P. 271–273.

12. Гуштан К. В., Боруцька Ю. З., Божук Т. І. Формування у студентів спеціальності 242 «Туризм» досвіду практичної організації екологічних турів на природоохоронних територіях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Випуск 5К(134) 21. С. 181–187.*

13. Гуштан К., Боруцька Ю., Рибак С. Національно-патріотичне виховання як невід’ємна складова при проведенні навчальних практик для студентів спеціальності 242 Туризм. *Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Зб. наук. праць. Дніпро : Середняк Т. К., 2022. С. 277-284.*

14. Гуштан К., Боруцька Ю., Рибак С. Актуальність і важливість проведення навчальної практики «Екологічні маршрути» для студентів спеціальності 242 «Туризм». *Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. Збірник наукових праць. Дніпро : Середняк Т. К., 2021. С. 408–413.*

15. Живко З. Б., Боруцька Ю. З., Рій М. М. Чинники розвитку сільського зеленого туризму в Україні. *Економіка та суспільство, 25/2021.* [https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-25.](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-25)

16. Крупа О., Боруцька Ю. Мілітарний туризм як сучасний напрям розвитку туризму в Україні. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід : матеріали XVI Міжнар. наук. конф. Львів, 2022. С. 145–149.*

17. Сокол Т. Г., Плиська І. І. Інноваційні способи і форми екскурсійної діяльності на ринку туристичних послуг України. *Вчені записки Університету «КРОК».* Випуск 47. 2017. С. 166-170.

18. Borutska Y., Sereda N., Manko A., Kozlovskiy Y., Tkachenko T., Poltavskaya O. (2021). Tourism industry in the European Union countries. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Special Issue no.: 11/02/XXII.* (vol. 11, issue 2, special issue XXII.). P. 148-154. <http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110222/PDF/110222.pdf>. (*Web of Science*).

19. Borutska Yu., Srivastava Pankaj, Getman I., Holovach T., Muzyka S. Peculiarities of the flysch formation of the Ukrainian Carpathians and their influence on the formation of fresh waters of the basin. *Scientific foundations of solving engineering tasks and problems: collective monograph.* Boston : Primedia eLaunch, 2021. P. 211-217. (758 p.). Available at : DOI- 10.46299/ISG.2021.MONO.TECH.II. URL: <https://isg-konf.com/uk/scientific-foundations-of-solving-engineering-tasks-and-problems-technical-sciences-ua/>.

20. Borutska Y. Z., Rybak S. B. Realities and prospects of tourism development in the territory of the Chernobyl radiation and ecological biosphere reserve. *Актуальні*

проблеми науки, освіти і суспільства в Україні та світі : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава : ЦФЕНД, 2022. С. 45–47.

21. Borutska Y., Zhyvko Z., Ruda I., Martyn O., Prokopyshyn O. The use of various internet technologies in the activities of tourism enterprises. *The IV International Science Conference «Science, theory and practice»*, October 12–15, 2021, Tokyo, Japan. P. 465–467.

22. Borutska Yu., Krupa O., Stoiko N. Prospects for the development of agro tourist clusters in Ukraine. *Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій* : матеріали XXII Міжнар. наук.-практ. форуму, 5–7 жовтня 2021 року: у 2 т. Том 1. С. 22–26.

23. Davydova O., Tomalia T., Prylepa N., Hryzovska L., Borutska Y. (2022). Features of State Regulation of the Hotel and Restaurant Business in the Digital Economy. Vol. 22 No. 9 pp. 69-74. http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220911.pdf. (*Web of Science*).

24. Kopytko M., Grabar N., Storozhuk O., Borutska Y., Doroshenko T. (2022). Influence of Negative Factors of War: Economic, Legal, Regional and Environmental Aspects. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. Vol. 22. No. 6. pp. 13-18. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.6.3>. (*Web of Science*).

25. Krupa O., Panchenko V., Dydiv I., Borutska Y., Shcherbatiuk N. (2022). Information and Communication Technologies for the Innovative Development of Tourism Training in the Context of COVID-19. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.22 No.1, January 2022. pp. 262-268. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.36>. (*Web of Science*).

26. Olenych I., Gontar Z., Borutska Y. (2021). The system of managing the pedagogical process of training students-specialists in the tourism sector in the conditions of COVID-19. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 14(33), e16569. <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16569>. (*Web of Science*).

27. Zhyvko Z., Borutska Yu., Kukharska L. Formation of Tourism Business Clusters. Abstract roceed ings of FAI-PMASSB 2021.Vol. 6(II), 2021. Copyright © FAI Publications 2021. Pp. 132-134. ISBN: 978-93-91342-52-4. Available online at. <https://www.faipublications.com/vol-6-ii-2021-isbn-978-93-91342-52-4>.

Нормативно-правові акти

1. Про туризм : Закон України. Редакція від 04.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.08.2022).

2. Про природно-заповідний фонд України : Закон України. Редакція від 08.08.2021. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-12/page> (дата звернення: 23.08.2022).

3. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України. Редакція від 01.01.2021. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення: 15.08.2022).

4. Про культуру : Закон України. Редакція від 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17> (дата звернення: 23.08.2022).

5. Про охорону культурної спадщини : Закон України. Редакція від 25.01.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14> (дата звернення: 23.08.2022).

6. Про утворення Ради туристичних міст і регіонів : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0204731-16> (дата звернення: 18.07.2022).

7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#n8> (дата звернення: 14.08.2022).

8. Про сільський зелений туризм : Проект Закону України . Редакція від 04.11.2018. URL: http://infotour.in.ua/pro_siltur.htm (дата звернення: 16.08.2022).

9. Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0679-09#Text> (дата звернення: 23.08.2022).

10. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80> (дата звернення: 18.08.2022).

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня туристична організація. URL: <https://www.unwto.org> (дата звернення: 23.08.2022).

2. Всесвітня рада з питань подорожей і туризму. URL: https://uk.upwiki.one/wiki/world_travel_and_tourism_council (дата звернення: 14.08.2022).

3. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення: 23.08.2022).

4. Національна туристична організація України. <https://www.ntoukraine.org> (дата звернення: 14.08.2022).

5. Міжнародний туристичний салон «Україна». URL: <https://www.ukraine-itm.com.ua/uk-UA/> (дата звернення: 23.08.2022).

6. Українська асоціація активного та екологічного туризму. URL: <http://www.uaeta.net> (дата звернення: 15.08.2022).